

SLOVENSKÁ KOMISIA CHEMICKÉJ OLYMPIÁDY

CHEMICKÁ OLYMPIÁDA

52. ročník, školský rok 2015/2016

Kategória C

Domáce kolo

**RIEŠENIE A HODNOTENIE
TEORETICKÝCH ÚLOH**

RIEŠENIE A HODNOTENIE ÚLOH Z ANORGANICKEJ, VŠEOBECNEJ A ORGANICKEJ CHÉMIE

Chemická olympiáda – kategória C – 52. ročník – školský rok 2015/2016

Domáce kolo

Jarmila Kmeťová, Anna Drozdíková

Maximálne 60 bodov (b)

Riešenie úlohy 1 (10 b)

- 5 b 1.1 a) LiH, b) KO₃, c) BiO(OH), d) HClO₄, e) H₂PtCl₆, f) (NH₄)₂Cr₂O₇,
g) ZnSO₄ · 7H₂O, h) Na₂S₂O₃, i) [Zn(NH₃)₄]²⁺, j) Na₃[AlF₆]
- 5 b 1.2 a) peroxid sodný, b) oxid kremičitý, c) hydrid horečnatý,
d) fluorid-chlorid olovnatý, e) kyselina peroxyosírová, f) disíran bárnatý,
g) chlorečnan vápenatý, h) uhličitan horečnato-vápenatý,
i) dihydrát chloridu kobaltnatého, j) tetrachloridomedhnatanový anión

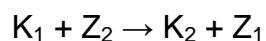
Riešenie úlohy 2 (14 b)

- 4 b 2.1 a) 5H₂O₂ + 2HIO₃ → 6H₂O + 5O₂ + I₂
b) 5NaN₃ + NaNO₃ → 3Na₂O + 8N₂
c) CuSO₄ + 6H₂O → [Cu(H₂O)₆]SO₄
d) 6FeCl₂ + K₂Cr₂O₇ + 14HCl → 6FeCl₃ + 2CrCl₃ + 2KCl + 7H₂O
- 5 b 2.2 a) BaCl₂(aq) + Na₂SO₄(aq) → BaSO₄(s) + 2NaCl(aq)
b) 2KNO₃(s) → 2KNO₂(s) + O₂(g)
c) HNO₃(aq) + NaOH(aq) → NaNO₃(aq) + H₂O(l)
d) 8Fe(s) + S₈(s) → 8FeS(s)
e) [Cu(H₂O)₆]SO₄(aq) + 4NH₃(aq) → [Cu(NH₃)₄]SO₄(aq) + 6H₂O(l)
- 5 b 2.3 a) podvojná zámena, vylučovacia, heterogénna
b) rozklad, vylučovacia, redoxná, heterogénna
c) podvojná zámena, protolytická, homogénna
d) zlučovanie (syntéza), redoxná, homogénna
e) podvojná zámena, komplexotvorná, homogénna

Riešenie úlohy 3 (16 b)

2 b 3.1 a) $K_c = \frac{1}{[\text{NH}_3][\text{HCl}]}$

b) $K_c = \frac{[\text{CO}]^2}{[\text{CO}_2]}$

10 b 3.3

kyselina	HS^-	H_2O	HClO_3	HCl	NH_3	HCN	NH_4^+	H_2SO_4	HCOOH	HF
zásada	S^{2-}	OH^-	ClO_3^-	Cl^-	NH_2^-	CN^-	NH_3	HSO_4^-	HCOO^-	F^-

2 b 3.4 najsilnejšia HClO_4 , najslabšia CH_3COOH

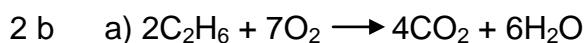
Riešenie úlohy 4 (15b)

7 b 4.1 1 – a, d

2 – c, d, f

3 – b, e

8 b 4.2

3 b b) $n(\text{CO}_2) = 4 \text{ mol}$

$$M(\text{CO}_2) = 44,0 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$n(\text{CO}_2) = \frac{m(\text{CO}_2)}{M(\text{CO}_2)}$$

$$m(\text{CO}_2) = n(\text{CO}_2) \times M(\text{CO}_2) = 4 \text{ mol} \times 44,0 \text{ g.mol}^{-1} = 176 \text{ g}$$

3 b $n(\text{H}_2\text{O}) = 6 \text{ mol}$

$$N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

$$n(\text{H}_2\text{O}) = \frac{N(\text{H}_2\text{O})}{N_A}$$

$$N(\text{H}_2\text{O}) = n(\text{H}_2\text{O}) \times N_A = 6 \text{ mol} \times 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1} = 3,613 \cdot 10^{24}$$

Riešenie úlohy 5 (5 b)

CH	E	M	I	C	K	Ý	V	Z	O	R	E	C
B	I	O	G	É	N	N	Y	P	R	V	O	K
N	E	U	T	R	A	L	I	Z	Á	C	I	A
M	I	N	E	R	Á	L	N	A	V	O	D	A
H	Y	D	R	O	X	I	D	S	O	D	N	Ý

Autori: doc. RNDr. Jarmila Kmeťová, PhD., PaedDr. Anna Drozdíková, PhD. (vedúci autorského kolektívu)

Recenzenti: RNDr. Helena Vicenová, MSc. ETH Pavol Ondrisek

Redakčná úprava: PaedDr. Anna Drozdíková, PhD.

Slovenská komisia Chemickej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2015